

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Факультет цивільного захисту
Кафедра управління у сфері цивільного захисту

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ
КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«КОНСТИТУЦІЙНА ЮСТИЦІЯ В УКРАЇНІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»**

підготовка здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»

м. Черкаси

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління у сфері цивільного захисту Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (протокол № 1 від «28» серпня 2023р.)

Ольга ДУЛГЕРОВА, Микола ТОМЕНКО

Конституційна юстиція в Україні: теорія і практика [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА.....	5
ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	6
ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ....	6
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ...	9
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	10
ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	12
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	16

ВСТУП

Правовий порядок у будь-якому суспільстві базується на основоположних засадах його організації та функціонування. Держава як продукт розвитку суспільних інститутів виступає механізмом упорядкування та врегулювання через законодавство, визначає магістральні напрямки розвитку суспільства через політику уряду, здійснює арбітражну, примирювальну функцію через правосуддя. Тому важливим є з'ясування поняття конституційного ладу, що служить основою правосуб'єктності учасників конституційно-правових відносин як його гарантів.

Викладання навчальної дисципліни «Конституційна юстиція в Україні: теорія та практика» має на меті оволодіння здобувачами:

- знаннями щодо основних етапів еволюції, сучасного стану та основних тенденцій розвитку конституційно-правової доктрини;
- понятійним апаратом у сфері конституційного права;
- вмінням здійснювати систематизацію та пошук правових норм щодо статусу суб'єктів конституційно-правових відносин;
- вмінням аналізу правової літератури з питань конституціоналізму, конституційних засад правового статусу держави, громадянського суспільства та особи;
- знанням загальних принципів та напрямків розвитку конституційно-правової доктрини в Україні та за кордоном;
- навичками щодо правильного застосування сучасної конституційно-правової доктрини при вирішенні практичних задач;
- вмінням надавати конституційно-правову характеристику процесів і явищ, що мають місце в Україні та за кордоном;
- вмінням здійснювати пошук та критичний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при вирішенні конкретних практичних завдань.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- отримання знань про еволюцію, сучасний стан й основні тенденції розвитку конституційно-правової доктрини;
- отримання знань про доктринальні проблеми предмету і методу конституційно-правового регулювання та основні джерела конституційного права України;
- формування у аспірантів знань про проблеми правового регулювання, що існують у межах генеральних інститутів конституційного права України, та шляхи їх вирішення;
- вивчення змісту основних джерел конституційного права України у проблемному контексті;
- розвиток у аспірантів спеціального юридичного мислення, що дозволяє розкривати основні закономірності розвитку і функціонування конституціоналізму з урахуванням сучасних реалій;

- формування наукових уявлень про природу і сутність конституціоналізму; - поглиблення знань конституційно-правової термінології, вироблення вмінь оперування відповідними поняттями і категоріями;
- формування вмінь здійснювати пошук та критичний аналіз матеріалів конституційно-правової практики;
- підготовка до майбутньої професійної діяльності.

Відповідно до навчального плану здобувачі повинні виконати письмово контрольну роботу.

Терміни виконання контрольної роботи визначені графіком виконання контрольних робіт.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями контрольної роботи, рекомендованою літературою, вивчити їх згідно рекомендацій, які були отримані під час настановних зборів.

У контрольній роботі здобувач повинен продемонструвати знання вивчених питань, уміння виділяти головне, робити висновки. Відповіді на питання мають бути обґрунтованими та містити посилання на використані джерела.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

Самостійна робота здобувача, відповідно до Державних стандартів освіти, повинна становити не менш як 50% часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Самостійна підготовка - це безперервний процес самостійної роботи здобувачів щодо поглиблення та поповнення знань, вмінь та навичок, необхідних для успішного оволодіння знаннями по даній дисципліні та виконання функціональних обов'язків за певними посадами.

Головною метою самостійної роботи здобувача є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи здобувача є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи здобувача визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого здобувача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної

дисципліни.

У процесі самостійної роботи здобувачі мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання нормативно-правових актів; статистичної інформації тощо.

Самостійна підготовка включає в себе:

- вивчення документів законодавчого і нормативного характеру;
- постійне ознайомлення з новою юридичною, економічною, спеціальною та іншою літературою відповідно до напрямку діяльності.

Вибір питань для самостійного вивчення може бути обумовлений зацікавленістю здобувача, його прагненням до поглиблення своїх знань і навичок напрямку діяльності, а також виходячи з необхідності ліквідувати прогалини в знаннях, що можуть призвести до помилок у роботі.

Викладач може дати здобувачу індивідуальне завдання, вказавши, яку літературу необхідно вивчити і встановити строк, необхідний для цього, або запропонувати підготувати реферат по обумовленій темі, скласти проект документа. У такому разі план самостійної підготовки розробляється здобувачем і затверджується викладачем.

Самостійному вивченню здобувачами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння здобувачами тем, передбачених програмою дисципліни «Конституційна юстиція в Україні: теорія та практика».

Одним з методів контролю знань дисципліни «Конституційна юстиція в Україні: теорія та практика» є контрольна робота здобувача.

Форма підсумкового контролю - іспит.

ПИТАННЯ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА СКЛАДАННЯ ПРОМІЖНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНА ЮСТИЦІЯ В УКРАЇНІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

1. Сучасні моделі конституційного контролю і конституційної юстиції. Англоамериканська і європейська (континентальна) моделі конституційного

контролю.

2. Елементи юридичного статусу органів конституційної юстиції.

3. Межі конституційного контролю з боку органів конституційної юстиції. Критерії конституційності закону.

4. Конституційна юстиція як фактор становлення й розвитку конституціоналізму.

5. Конституційна юстиція в механізмі гарантування охорони і захисту засад конституційного ладу держави.

6. Захист прав і свобод людини і громадянина при здійсненні конституційної юстиції. 7. Конституційна юстиція як гарант дотримання конституційних принципів демократичної, правової держави.

8. Органи конституційної юстиції в механізмі легітимації державної влади.

9. Конституційна юстиція та загальне судочинство.

10. Поняття конституційної юрисдикції та його співвідношення із суміжними поняттями.

11. Юрисдикція як елемент правового статусу органів конституційної юстиції. Конституційно-правове регулювання юрисдикції органів конституційної юстиції.

12. Забезпечення юридичного верховенства конституції органами конституційної юстиції.

13. Офіційне тлумачення конституції та законів як елемент юрисдикції органів конституційної юстиції.

14. Роль органів конституційної юстиції у забезпеченні конституційності форм безпосередньої демократії.

15. Перевірка конституційності міжнародних договорів як відгук конституційної юстиції на процеси глобалізації.

16. Розгляд компетенційних спорів як елемент юрисдикції органів конституційної юстиції.

17. Додаткові (нетрадиційні) повноваження органів конституційної юстиції.

18. Конституційна юстиція в Україні в аспекті формування вітчизняного конституціоналізму.

19. Реформа конституційної юстиції в Україні 2017 року.

20. Конституційний Суд України в системі юрисдикційних органів. Статус Конституційного Суду України.

21. Засади діяльності Конституційного Суду України.

22. Нормативна основа діяльності Конституційного Суду України.

23. Відкритість діяльності Конституційного Суду України.

24. Повноваження Конституційного Суду України. Межі повноважень Конституційного Суду України.

25. Склад та повноважність Конституційного Суду України.

26. Вимоги до судді Конституційного Суду України. Конкурсні засади відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду.

27. Порядок призначення судді Конституційного Суду Президентом України та з'їздом суддів України.
28. Призначення і строк перебування на посаді судді Конституційного Суду.
29. Набуття повноважень суддею Конституційного Суду. Порядок складення Суддею присяги.
30. Вибори Голови за Заступника Голови Суду. Статус судді Конституційного Суду.
31. Мантия та нагрудний знак судді Конституційного Суду.
32. Посвідчення Голови Суду, заступника Голови Суду, Судді.
33. Порядок тимчасового виконання обов'язків Голови Суду Суддею.
34. Припинення повноважень судді Конституційного Суду. Звільнення з посади судді Конституційного Суду. Посвідчення Судді у відставці.
35. Дострокове звільнення з посади, припинення повноважень Голови Суду та заступника Голови Суду.
36. Гарантії діяльності судді Конституційного Суду України.
37. Незалежність і недоторканність судді Конституційного Суду. Порядок надання згоди на затримання, утримування під вартою чи арешт Судді.
38. Гарантії безпеки судді Конституційного Суду та членів його сім'ї.
39. Винагорода судді Конституційного Суду. Щомісячне довічне грошове утримання судді Конституційного Суду у відставці або пенсія. Відпустка судді Конституційного Суду.
40. Забезпечення посадових потреб Судді Конституційного Суду України.
41. Наукові консультанти і помічники судді Конституційного Суду України.
42. Збереження звання судді Конституційного Суду України.
43. Організаційна структура Конституційного Суду України.
44. Голова та Заступник Голови Конституційного Суду України.
45. Велика палата, сенати, колегії Суду. Постійні комісії Суду.
46. Науково-консультативна рада Суду. Секретаріат, архів, бібліотека Суду. Офіційне видання Суду.
47. Спеціальні пленарні засідання Суду, засідання Суду, пов'язані з організаційною діяльністю.
48. Порядок формування складу сенатів Конституційного Суду.
49. Порядок утворення колегій суддів Конституційного Суду.
50. Порядок обрання секретаря Колегії та виконання його обов'язків.
51. Порядок тимчасового залучення Судді до складу неповноважної за складом Колегії. Внесення змін до персонального складу Сенату та Колегії. Порядок скликання зборів суддів Конституційного Суду.
52. Графік роботи органів Конституційного Суду України.
53. Забезпечення діяльності Конституційного Суду України.
54. Фінансове забезпечення Конституційного Суду України. Гарантії фінансової незалежності Суду.
55. Майно та статус Конституційного Суду України як юридичної особи.
56. Інформаційне забезпечення діяльності Конституційного Суду

України.

56. Доступ до публічної інформації в Конституційному Суді України.

57. Веб-сайт Конституційного Суду України.

58. Щорічна інформаційна доповідь Конституційного Суду України.

59. Позасудова діяльність суддів Конституційного Суду України.

60. Міжнародні зв'язки Конституційного Суду України.

61. Форми звернення до Конституційного Суду України. Конституційне подання. Конституційне звернення. Конституційна скарга.

62. Приймання, реєстрація та попередня перевірка звернень до Суду.

63. Розгляд звернень до Конституційного Суду України у колегіях.

64. Суддя-доповідач у справі. Конфлікт інтересів та відвід (самовідвід)

Судді.

65. Відкриття конституційного провадження у справі. Підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі. Припинення розгляду звернень до Суду.

66. Об'єднання і роз'єднання конституційних проваджень у справах.

67. Розгляд справ у Конституційному Суді України. Форми конституційного провадження.

68. Засідання та пленарні засідання Великої палати. Засідання та пленарні засідання Сенату. Відмова Сенату від розгляду справи на розсуд Великої палати.

69. Забезпечення повноти розгляду справи у Конституційному Суді України.

70. Учасники конституційного провадження. Права та обов'язки учасника конституційного провадження.

71. Права та обов'язки залученого учасника конституційного провадження.

72. Постійний представник Президента України у Конституційному Суді України.

73. Постійний представник Верховної Ради України у Конституційному Суді України.

74. Постійний представник Кабінету Міністрів України у Конституційному Суді України

75. Відповідальність за порушення порядку проведення пленарних засідань у Суді.

76. Мова конституційного провадження. Строки конституційного провадження.

77. Об'єднання і роз'єднання конституційних проваджень.

78. Особливості провадження у справах щодо відповідності Конституції України (конституційності) законів України (їх окремих положень) за конституційною скаргою.

79. Особливості провадження у справах щодо відповідності Конституції України (конституційності) питань, які пропонуються для винесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою.

80. Поняття, види та структура актів Конституційного Суду України. Рішення Суду. Висновок Суду. Ухвала Суду.

81. Забезпечувальний наказ Конституційного Суду України.

82. Ухвалення рішення і надання висновку Конституційним Судом України.

83. Вимоги до рішення та висновку Конституційного Суду України.

84. Визначення Судом строку втрати чинності актом (його окремими положеннями). 85. Юридична позиція Конституційного Суду України.

86. Окрема думка Судді Конституційного Суду України.

87. Офіційне оприлюднення та опублікування актів Суду. Усунення описок у тексті акта Суду і роз'яснення порядку виконання актів Суду.

88. Ухвалення Регламенту, інших актів, що регламентують організацію роботи Конституційного Суду України, та внесення змін до них

89. Порядок виконання рішень та висновків Конституційного Суду України.

90. Відповідальність за невиконання актів Конституційного Суду України.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань студентів здійснюється у такий спосіб і за такими критеріями: усне та письмове опитування; результати самостійної роботи (контрольна робота); результати іспиту.

Шкала оцінювання знань наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно	не зараховано

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА

ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Конституційна юстиція в Україні: теорія та практика». Робота повинна бути надрукована на аркушах формату А4 шрифтом Times New Roman, розмір 14, інтервал - 1,5 (поля: верхнє та нижнє 2 см, лівє 3,5 см, правє 1,5 см) та вкладена у файл. Обсяг роботи - 10-15 друкованих аркушів.

Структура контрольної роботи: титульний лист, зміст, відповіді на питання, список використаних джерел.

Під час виконання роботи потрібно спочатку зазначити питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані чорнилами одного кольору, державною мовою, акуратно оформлені.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, літературні джерела, передивитися записи, зроблені на лекціях.

При відповіді на питання - обов'язково робити посилання на нормативні акти держави, літературні джерела і використовувати їх при розкритті питань.

На кожній сторінці слід залишати поля шириною 30 - 35 мм для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік використаних джерел, поставити дату і підпис.

У список використаних джерел вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання. Бібліографічні посилання - це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті або в алфавітному порядку. Відомості про джерела повинні включати: прізвище та ініціали автора, місце видання, видавництво та рік видання, кількість сторінок. Посилання в тексті на джерела потрібно розташовувати у квадратних дужках, порядковий номер згідно з списком літератури.

Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань здобувачів дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання - основний критерій.
2. Здатність здобувача:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- аналізувати зміст правових актів, які нормують організацію економічних відносин у сфері цивільного захисту;
- робити узагальнюючі висновки по питанню, яке винесено на розгляд.

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється за наступною системою:

- **«60 балів»** - якщо здобувач показав глибокі знання програмного матеріалу, грамотно і логічно його виклав, бачить проблеми та протиріччя, аналізує та розв'язує складні завдання, застосовуючи при цьому діючі нормативно-правові акти;

- **«50 балів»** - якщо здобувач твердо знає і виклав програмний матеріал, крім відтворення знань, ще і вміє розв'язувати типові завдання; без істотних помилок та вірно використав свої знання при виконанні завдання;

- **«40 балів»** - якщо здобувач в основному виклав матеріал, не розкривши окремих деталей, допустивши окремі несуттєві помилки при відповіді на теоретичні та практичне питання; продемонстрував вміння відтворити знання;

- **«незадовільно»** - якщо здобувач дав неправильну відповідь на поставлені питання або не по суті питання, або робота виконана не по варіанту.

Отримавши контрольну роботу з рецензією викладача, здобувач факультету заочного навчання зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями рецензента та внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її на рецензію.

Контрольна робота, що виконана не за своїм варіантом, в якій розкриті не всі питання, не має списку використаної літератури - не зараховується.

Отже, контрольна робота може бути незархована у таких випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- завдання виконане з порушенням вимог до нього, в т.ч. стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Варіант завдань контрольної роботи визначається по номеру студента у списку групи.

Роздрукована контрольна робота передається методисту відділу заочного навчання.

Здобувач при необхідності може звернутися за усною або письмовою

консультацією до викладача.

ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіанти контрольних робіт з курсу «Конституційна юстиція в Україні: теорія та практика»

Варіант 1

1. Сучасні моделі конституційного контролю і конституційної юстиції. Англоамериканська і європейська (континентальна) моделі конституційного контролю.
2. Органи конституційної юстиції в механізмі легітимації державної влади.
3. Порядок призначення судді Конституційного Суду Президентом України та з'їздом суддів України.
4. Порядок формування складу сенатів Конституційного Суду.
5. Розгляд справ у Конституційному Суді України. Форми конституційного провадження.

Варіант 2

1. Елементи юридичного статусу органів конституційної юстиції.
2. Юрисдикція як елемент правового статусу органів конституційної юстиції. Конституційно-правове регулювання юрисдикції органів конституційної юстиції.
3. Перевірка конституційності міжнародних договорів як відгук конституційної юстиції на процеси глобалізації.
4. Повноваження Конституційного Суду України. Межі повноважень Конституційного Суду України.
5. Гарантії діяльності судді Конституційного Суду України.

Варіант 3

1. Конституційна юстиція в механізмі гарантування охорони і захисту засад конституційного ладу держави.
2. Роль органів конституційної юстиції у забезпеченні конституційності форм безпосередньої демократії.
3. Винагорода судді Конституційного Суду. Щомісячне довічне грошове утримання судді Конституційного Суду у відставці або пенсія. Відпустка судді Конституційного Суду.
4. Велика палата, сенати, колегії Суду. Постійні комісії Суду.
5. Забезпечення діяльності Конституційного Суду України.

Варіант 4

1. Поняття конституційної юрисдикції та його співвідношення із суміжними поняттями.
2. Набуття повноважень суддею Конституційного Суду. Порядок складення Суддею присяги.

3. Порядок тимчасового залучення Судді до складу неповноважної за складом Колегії. Внесення змін до персонального складу Сенату та Колегії. Порядок скликання зборів суддів Конституційного Суду.
4. Майно та статус Конституційного Суду України як юридичної особи.
5. Інформаційне забезпечення діяльності Конституційного Суду України.

Варіант 5

1. Відкриття конституційного провадження у справі. Підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі. Припинення розгляду звернень до Суду.
2. Учасники конституційного провадження. Права та обов'язки учасника конституційного провадження.
3. Поняття, види та структура актів Конституційного Суду України. Рішення Суду. Висновок Суду. Ухвала Суду.
4. Відповідальність за невиконання актів Конституційного Суду України.
5. Юридична позиція Конституційного Суду України.

Варіант 6

1. Офіційне тлумачення конституції та законів як елемент юрисдикції органів конституційної юстиції.
2. Конституційний Суд України в системі юрисдикційних органів. Статус Конституційного Суду України.
3. Порядок тимчасового виконання обов'язків Голови Суду Суддею.
4. Порядок тимчасового залучення Судді до складу неповноважної за складом Колегії. Внесення змін до персонального складу Сенату та Колегії. Порядок скликання зборів суддів Конституційного Суду.
5. Розгляд звернень до Конституційного Суду України у колегіях.

Варіант 7

1. Забезпечувальний наказ Конституційного Суду України.
2. Ухвалення рішення і надання висновку Конституційним Судом України.
3. Права та обов'язки залученого учасника конституційного провадження.
4. Постійний представник Президента України у Конституційному Суді України.
5. Позасудова діяльність суддів Конституційного Суду України.

Варіант 8

1. Конституційна юстиція як фактор становлення й розвитку конституціоналізму.
2. Розгляд компетенційних спорів як елемент юрисдикції органів конституційної юстиції.
3. Вимоги до судді Конституційного Суду України. Конкурсні засади відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду.
4. Припинення повноважень судді Конституційного Суду. Звільнення з

посади судді Конституційного Суду. Посвідчення Судді у відставці.

5. Збереження звання судді Конституційного Суду України.

Варіант 9

1. Форми звернення до Конституційного Суду України. Конституційне подання. Конституційне звернення. Конституційна скарга.

2. Особливості провадження у справах щодо відповідності Конституції України (конституційності) законів України (їх окремих положень) за конституційною скаргою.

3. Визначення Судом строку втрати чинності актом (його окремими положеннями).

4. Офіційне оприлюднення та опублікування актів Суду. Усунення описок у тексті акта Суду і роз'яснення порядку виконання актів Суду.

5. Засідання та пленарні засідання Великої палати. Засідання та пленарні засідання Сенату. Відмова Сенату від розгляду справи на розсуд Великої палати.

Варіант 10

1. Конституційна юстиція в Україні в аспекті формування вітчизняного конституціоналізму.

2. Фінансове забезпечення Конституційного Суду України. Гарантії фінансової незалежності Суду.

3. Незалежність і недоторканність судді Конституційного Суду. Порядок надання згоди на затримання, утримування під вартою чи арешт Судді.

4. Вибори Голови за Заступника Голови Суду. Статус судді Конституційного Суду.

5. Мантія та нагрудний знак судді Конституційного Суду. Посвідчення Голови Суду, заступника Голови Суду, Судді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

- Правові акти:** 1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
3. Регламент Конституційного Суду України: ухвалений на спеціальному пленарному засіданні Конституційного Суду України Постановою Конституційного Суду України від 22.02.2018 № 1-пс/2018. URL: <http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/reglament.pdf>.
4. Рішення Конституційного Суду України про офіційне тлумачення статей 58, 78, 79, 81 Конституції України та статей 243-21, 243-22, 243-25 Цивільного процесуального кодексу України (у справі щодо несумісності депутатського мандата) від 13.05.1997 № 1-зп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-97>.
5. Рішення Конституційного Суду у справі за конституційним зверненням Барабаша Олександра Леонідовича щодо офіційного тлумачення частини п'ятої статті 94 та статті 160 Конституції України (справа про набуття чинності Конституцією України) від 03.10.1997 № 4-зп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-97>.
6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянки Дзюби Галини Павлівни щодо офіційного тлумачення частини другої статті 55 Конституції України та статті 248-2 Цивільного процесуального кодексу України (справа громадянки Дзюби Г.П. щодо права на оскарження в суді неправомірних дій посадової особи) від 25.11.1997 № 6-зп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-97>.
7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадян Проценко Раїси Миколаївни, Ярошенко Поліни Петрівни та інших громадян щодо офіційного тлумачення статей 55, 64, 124 Конституції України (справа за зверненнями жителів міста Жовті Води) від 25.12.1997 № 9-зп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-97>.
8. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 158 та статті 159 Конституції України (справа щодо внесення змін до Конституції України) від 09.06.1998 № 8-рп/98. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-98>.

9. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням 60 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини першої статті 103 Конституції України в контексті положень її статей 5, 156 та за конституційним зверненням громадян Галайчука Вадима Сергійовича, Подгорної Вікторії Валентинівни, Кислої Тетяни Володимирівни про офіційне тлумачення положень частин другої, третьої, четвертої статті 5 Конституції України (справа про здійснення влади народом) від 05.10.2005 № 6-рп/2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-05>.

10. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 101 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положень частин першої, п'ятої статті 103 Конституції України у системному зв'язку з пунктом 16 розділу XV „Перехідні положення” Конституції України (справа про строк, на який обирається Президент України) від 15.05.2014. № 5-рп/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-14>.

11. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положення "на наступній черговій сесії Верховної Ради України", яке міститься у статті 155 Конституції України, від 15.03.2016 № 1-рп/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-16>.

Підручники та навчальні посібники:

1. Актуальні проблеми конституційного права України: підручник / за ред. А.Ю. Олійника. Київ: Скіф, 2012. 552 с.

2. Конституційна юрисдикція: підручник / за ред. Ю.Г. Барабаша, А.О. Селіванова. Харків: Право, 2012. 168 с.

3. Конституційне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т. Т.1 / за ред. В.Ф. Погорілка. Київ: Юридична думка, 2006. 544 с.

4. Конституційне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т. Т.2 / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. Київ: Юридична думка, 2008. 800 с.

5. Конституционное право Украины: учеб. пособ. / М.Н. Воронов, А.В. Зубенко, Т.Е. Кагановская и др.; под ред. М.Н. Воронова. Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2012. 404 с.

6. Проблеми сучасної конституціоналістики. Випуск 1: навч. посіб. / за ред. М.П. Орзіха. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 272 с.

7. Проблеми сучасної конституціоналістики. Випуск 2: Конституційні перетворення в Україні: навч. посіб. / за ред. М.П. Орзіха. Київ: Юрінком Інтер,

2012. 432 с. 8. Проблеми сучасної конституціоналістики. Випуск 3: Сучасний український конституціоналізм: навч. посіб. / за ред. А.Р. Крусян. Одеса: Фенікс, 2015. 526 с. 9. Серьогін В. О. Конституційне право України: навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2010. 368 с.

10. Тодыка Ю.Н. Основы конституционного строя Украины: учебное пособие. Харьков: Факт, 1999. 320 с.

11. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підручник. Київ: Ліра-К, 2016. 616 с.

Допоміжна література:

1. Барабаш Ю.Г. Преюдиціальність рішень Конституційного Суду України: проблемні питання теорії та практики. Право України. 2010. № 6. С. 44-54.

2. Баргілевич М. Реформа конституційної юстиції в Україні у 2017 році. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 5. С. 157-162.

3. Баулін Ю. Наявність рішення (висновку) КСУ як підстава для відмови у відкритті конституційного провадження у справі. Вісник Конституційного Суду України. № 4-5. С. 154-157.

4. Берестова І. Конституційний Суд України в системі юрисдикційних органів: загальні положення. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 9. С. 154-159.

5. Бориславська О. Конституційний Суд України: наступний етап розвитку чи початок нової ери? Український часопис конституційного права. 2018. № 1. С. 8-10.

6. Бринцев В. Політико-правовий аналіз ролі Конституційного Суду України у законодавчому процесі. Вісник Конституційного Суду України. 2007. № 1. С. 62-78.

7. Бринцев В.Д. Судовий конституціоналізм в Україні: доктрина і практика формування: у 2 кн. Кн.1: монографія. Харків: Право, 2013. 392 с.

8. Бринцев В.Д. Судовий конституціоналізм в Україні: доктрина і практика формування: у 2 кн. Кн.2: монографія. Харків: Право, 2013. 376 с.

9. Івановська А.І. Офіційне тлумачення Конституції і законів України як повноваження Конституційного Суду України. Університетські наукові записки. 2013. № 4 (48). С. 19-

10. Кампо В., Савчин М. Легітимність рішень конституційних судів у контексті доктрини верховенства права: компаративний і гносеологічний аспекти. Вісник Конституційного Суду України. 2010. № 5. С. 99-109.

11. Кушніренко О.Г. Конституційний Суд України як гарант охорони і захисту

засад як гарант охорони і захисту засад конституційного ладу держави. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2003. Вип. 6. С. 40-45.

12. Левенець А.В. Організаційна структура Конституційного Суду України в контексті судової реформи. Правовий вимір конституційної та кримінальної юрисдикції в Україні та світі. Перші юридичні читання: матер. Всеукр. дистанц. конф., присвяч. 20-річчю створення екон.-прав. ф-ту, 27 квіт. 2018 р., Одеса / ред.: Л.О. Корчевна, І.А. Дришлюк; Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. Одеса: Фенікс, 2018. С. 83-86.

13. Литвинов О.М., Богуш В.В. Межі конституційного контролю у провадженнях за конституційними поданнями та конституційними скаргами: теоретичні аспекти. Теорія і практика правознавства. 2018. Вип. 1 (13). С. 1-12.

14. Марцеляк О.В. Правова природа актів Конституційного Суду України та їх роль у розвитку науки конституційного права. Вісник Конституційного Суду України. 2015. № 4. С. 118-121.

15. Мироненко О.М. Про деякі загальні підходи до поняття «конституційна юстиція» і предмета її історії. Вісник Конституційного Суду України. 1998. № 4. С. 46-61. 30. Намясенко О.К. Правові форми реалізації правового статусу судді Конституційного Суду України. Правове регулювання економіки: зб. наук. праць. 2008. Вип. 8 (34). С. 230-239.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – <http://portal.rada.gov.ua/>

2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. – <http://www.president.gov.ua/>

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційний веб-портал органів судової влади України. – <http://court.gov.ua/>

5. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. – <http://www.ccu.gov.ua/>

6. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України. – <http://www.scourt.gov.ua/>

7. Офіційний веб-сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. – <http://www.ombudsman.kiev.ua/>

8. Офіційний веб-сервер Центральної виборчої комісії. – <http://www.cvk.gov.ua>

ДОДАТОК А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни
Конституційна юстиція в Україні: теорія та практика

Студента (ки) 1-го курсу (т. н. 1 р. 6 м.)
1 групи ОР «магістр»
спеціальності 081 «Право»
Петренка П. П.
Шифр 777

м. Черкаси - 2024 рік

